

POROČILO GLAVNEGA TAJNIKA SVIZ O DOGAJANJU MED 13. IN 17. SEJO GO SVIZ

(obdobje od 25. oktobra 2016 do 20. marca 2017)¹

Točka dnevnega reda: 3a

Poročevalec: Branimir Štrukelj, glavni tajnik SVIZ

SOCIALNO PARTNERSTVO

Sklenitev dogovor o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju

Zatem ko so članice in člani Glavnega odbora SVIZ (GO SVIZ) na izredni seji 20. 12. 2016 izrazili večinsko strinjanje z vsebino Dogovora o ukrepih na področju stroškov dela in drugih ukrepih v javnem sektorju ter izglasovali pristop k podpisu le-tega, je dokument, ki odpravo še veljavnih varčevalnih ukrepov v javnem sektorju postavlja v leti 2017 in 2018, v imenu Sindikata vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije (SVIZ) 21. 12. 2016 podpisala predsednica GO SVIZ Jelka Velički. Dogovor med drugim opredeljuje sredstva za odpravo anomalij v plačnem sistemu (70 milijonov EUR na letni ravni), vključno z možnostjo izboljšanja plač zaposlenih iz skupine J ter pomočnic in pomočnikov vzgojiteljic; izboljšuje se regres za letni dopust za zaposlene do 16. plačnega razreda (1.000 EUR bruto) in za zaposlene nad 41. plačnim razredom (600 EUR bruto do 50. plačnega razreda in 500 EUR bruto od 51.). Prav tako se izboljšujejo premije dodatnega pokojninskega zavarovanja (od 1. 1. 2017 vsi 30 %, od 1. 4. 2017 zaposleni od 50 do 55 leta 50 %, zaposleni nad 55 let starosti 80 % od polne premije), kakršnokoli zvišanje plač zdravnikom pa zavezuje vlado k pogajanjem o ustreznem zvišanju plač drugih, z zdravniki primerljivih skupin. Dogovorjeno je še, da spreminjanje Zakona o sistemu plač ni mogoče brez soglasja sindikatov. Sindikati smo bili uspešni tudi z zahtevo po odstopu vlade od podaljšanja varčevalnih ukrepov še za prihodnja tri leta, do vključno leta 2019 (po prvem vladnem predlogu celo do leta 2020), in smo dosegli, da se nekateri zdaj še veljavni ukrepi delno sprostijo že v letu 2017, za leto 2018 pa smo si izborili pravico do ponovnih pogajanj.

Pogajanja Vlade RS in sindikatov javnega sektorja za odpravo anomalij v plačnem sistemu

V omenjenem dogovoru o plačah, ki smo ga sindikati javnega sektorja podpisali z Vlado RS konec lanskega leta, smo se dogovorili tudi za pogajanja o odpravi anomalij v plačnem sistemu. Pogajanja, pri katerih sodeluje kar 41 sindikatov javnega sektorja, so se začela minuli mesec, 9. 2. 2017, končati pa bi se morala do 1. 5. 2017. Masa sredstev za odpravo anomalij na letni ravni je vnaprej določena in znaša 70 milijonov evrov. Če se nam bo vladnim in sindikalnim pogajalcem uspelo do 1. maja dogovoriti o naboru tistih delovnih mest, ki se jim plačni razredi zvišujejo, se bodo zvišane plače začele izplačevati 1. 7. 2017 do vključno 26. (osnovnega) plačnega razreda, nad tem razredom pa 1. 10. 2017. Vlada v svojem izhodiščnem predlogu predlaga, da bi se plačni razredi za posamezna delovna mesta tudi znižali, s čimer bi bila po njihovi interpretaciji pri predlaganem znižanju odpravljena anomalija predobro vrednotenega delovnega mesta. V dogovoru s konca preteklega leta smo zvišanje ali znižanje na posameznem delovnem mestu omejili na največ 3 plačne razrede. Ker pri

¹ Del poročila glavnega tajnika SVIZ med 13. in 17. sejo GO SVIZ sta tudi poročili Konfederacije sindikatov javnega sektorja (KSJS) in Delavske svetovalnice, ki sta v gradivu priložena kot samostojna dokumenta.

odpravi anomalij nikakor ne gre za splošni dvig plač, temveč za ugotavljanje neustreznega vrednotenja dela na posameznih delovnih mestih, ne le v skupini »J«, ampak tudi v drugih delih javnega sektorja, bo za sindikate medsebojni dogovor o »izboru« delovnih mest – v javnem sektorju jih obstaja skupno 3.819 različnih – in novi določitvi plačnih razredov izjemno zahteven.

Vlada potrdila dogovor s sindikatom Fides, zahtevo po višjih plačah izrazil tudi SVIZ

Vlada RS je na svoji seji 8. 3. 2017 po poprejšnjem parafiranju aneksov h kolektivni pogodbi za zdravnike in zobozdravnike s strani ministrice za zdravje dr. Milojko Kolar Celarc in predsednika sindikata Fides Konradom potrdila dogovor z zdravniškim sindikatom. Prvi aneks omogoča izvajanje standardov in normativov dela zdravnikov, drugi aneks k posebnemu tarifnemu delu kolektivne pogodbe za zdravnike in zobozdravnike pa opredeljuje spremenjeni način določanja in vrednotenja delovnih mest mladih zdravnikov specializantov, izenačuje vrednotenje delovnega mesta vseh specialistov ne glede na dolžino trajanja specializacije in spreminja vrednotenje delovnega mesta zobozdravnik oziroma zdravnik brez specializacije z licenco. Prav tako aneks opredeljuje dve novi delovni mesti, to sta višji zdravnik specialist ter višji zobozdravnik/zdravnik brez specializacije z licenco. Tako naj bi odpravili anomalije pri vrednotenju delovnih mest zdravnik in zobozdravnik, tako glede sistema določanja, števila teh delovnih mest in njihovega vrednotenja. Omenjeni parafirani sporazum vključuje tudi kriterije in merila za nagrajevanje zaposlenih v zdravstvu v okviru posebnega vladnega projekta za skrajševanje čakalnih dob v zdravstvu in večjo kakovost zdravstvenih storitev. Vlada RS ob tem zagotavlja, da dosledno spoštuje dogovorjene zaveze s sindikati, ki so bile podpisane konec lanskega leta, kar velja tudi za del dogovora, s katerim so določili, da dogovor s Fidesom pomeni tudi podlago za pogajanja o vrednotenju delovnih mest v zdravstvu in na drugih delovnih mestih, ki so primerljiva z zdravniškimi. Vlada se je zavezala tudi, da bo pogajanja z reprezentativnimi sindikati drugih dejavnost začela v roku enega meseca po sklenitvi aneksa h kolektivni pogodbi za zdravnike in zobozdravnike. Glavni tajnik SVIZ Branimir Štrukelj poudarja, da je pogajanja, ki bodo sledila spremembam v zdravniških plačah, treba ločiti od zgoraj omenjenih pogajanj o odpravi anomalij v plačnem sistemu, ki so vredna 70 milijonov evrov. Na novinarski konferenci 8. 3. 2017 je jasno izrazil pričakovanje, da se bodo, sledeč dogovoru z zdravniki, ustrezno zvišale tudi plače učiteljev, za kar že obstajajo dane vladne zaveze. Aneks h kolektivni pogodbi za vzgojo in izobraževanje iz leta 2002 glede razmerja med plačami zdravnikov specialistov in univerzitetnih učiteljev predvideva razmerje 1 : 1, plače zdravnikov brez specializacije pa so lahko največ za 23 odstotkov višje od plač učiteljev z univerzitetno izobrazbo. Osnovne plače visokošolskih učiteljev so sicer že zdaj, ko višina zadnjega dogovorjenega zvišanja plač zdravnikov še ni znana, v povprečju nižje za 20 odstotkov oziroma so uvrščene pet plačnih razredov nižje od zdravniških, s katerimi bi morale biti izenačene. SVIZ bo zahtevo po izboljšanju vrednotenja dela v vzgoji in izobraževanju, ki je, denimo, že zdaj bistveno slabše vrednoteno kot delo v državni upravi, z vsemi legalnimi in legitimnimi sredstvi uveljavljal še ves čas trajanja mandata te vlade, vladno gesto zvišanja zdravniških plač pa razume kot napoved, da bo postopno izboljševala plače tudi vsem drugim zaposlenim v javnem sektorju.

Začeli pogajanja o delovnem času učiteljev in delovnem mestu pomočnik/pomočnica vzgojitelja

Na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) so se konec letošnjega januarja s prvim krogom pogajanj začeli pogovori o določitvi delovnega časa učiteljic in učiteljev v osnovnih, srednjih in višjih šolah ter preoblikovanju delovnega mesta pomočnica/pomočnik vzgojiteljice oziroma vzgojitelja v vrtcih. Za pogajanja o spremembah in dopolnitvah Kolektivne pogodbe za vzgojo in izobraževanje je Vlada RS pooblastila ministrico dr. Majo Makovec Brenčič in ji s sklepom opredelila tudi okvir pogajanj, na sindikalni strani pa se pogajamo reprezentativni sindikati v vzgoji in izobraževanju. V pogajalsko skupino SVIZ so bili imenovani Jelka Velički, predsednica GO SVIZ in

predsednica Sindikalne konference (SK) osnovnih in glasbenih šol ter zavodov za izobraževanje odraslih; Jože Brezavšček, predsednik SK srednjih, višjih šol in dijaških domov; Marjana Kolar, predsednica SK predšolske vzgoje, in Jelka Horvat, predsednica SK osnovnih šol in zavodov za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami. Pogajanja pa na sindikalni strani vodi glavni tajnik SVIZ Branimir Štrukelj. Računsko sodišče RS, ki je izvedlo revizijo o urejanju delovnih obveznosti učiteljev v treh osnovnih šolah, je januarja lani naložilo ministrstvu, naj oblikuje merila za vrednotenje posameznih vrst del, ki spadajo v delovno obveznost učiteljev. SVIZ je vztrajal, da MIZŠ na novo opredeljene obveznosti učiteljev, predvsem pa ureditve vprašanja delovnega časa, ne more in ne sme določiti enostransko, ampak mora v oblikovanje meril in kriterijev za določitev delovnega časa učiteljev v skladu z mednarodnimi konvencijami vključiti predstavnike in zastopnike njihovih interesov, torej tudi sindikat. V prvem krogu pogajanj bomo ureditev delovnega časa opredelili za učitelje v osnovnih, srednjih in višjih šolah v Kolektivni pogodbi za vzgojo in izobraževanje. Z MIZŠ so nam 8. 3. 2017 posredovali predlog spremembe besedila kolektivne pogodbe za ureditev delovne obveznosti učiteljev, ki ga v SVIZ natančno preučujemo in bomo nanj odgovorili v skladu s stališči sindikata, ki so bila predstavljena na naših izobraževalnih seminarjih za sindikalne zaupnice in zaupnike v lanskem in letošnjem letu.

Vzporedno z opredeljevanjem delovnega časa učiteljev se bomo z MIZŠ – na predlog SVIZ – pogajali tudi o vsebinskem preoblikovanju in preimenovanju delovnega mesta pomočnik/pomočnica vzgojiteljice, ki bo ustrezneje odražalo zahtevnost dela, ki ga zaposleni na tem delovnem mestu opravljajo. V ta del pogajanj smo vključili tudi dve predstavnici pomočnic vzgojiteljic (Barbaro Breznik in Bernardo Koren). Omenjena pogajanja so ločena od pogajanj za odpravo anomalij pri osnovnih plačah v javnem sektorju, ki potekajo časovno vzporedno s pogajanja na MIZŠ.

SINDIKALNE AKTIVNOSTI

Protestni shod »Zahtevamo pošteno plačilo, nočemo miloščine!«

Na pobudo iz vrst najslabše plačanih javnih uslužbencev v Sindikatu vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije, ki so v sindikatu organizirani v Sekciji administrativno-računovodskih in tehničnih delavcev SVIZ, je bil pod okriljem Konfederacije sindikatov javnega sektorja (KSJS) 3. 11. 2016 pred poslopjem Vlade RS v Ljubljani izpeljan protestni shod »Zahtevamo pošteno plačilo, nočemo miloščine!« Na dogodku se je zbralo več kot 2.500 zaposlenih v javnem sektorju z najnižjimi plačami – največ, 5.500 od skupno več kot 9.000 v javnem sektorju, ki prejemajo za svoje delo plačo, nižjo od minimalne, jih je prav v vzgoji in izobraževanju. Od vlade so na shodu odločno zahtevali dostojno plačilo za svoje delo, nanjo pa naslovili pričakovanje, da bo takoj pristopila k odpravi anomalij v plačnem sistemu, ki so bile prepoznane že leta 2008. Protest so podprli in se mu pridružili Sindikat delavcev v vzgojni in raziskovalni dejavnosti (VIR) ter predstavniki drugih sindikatov v drugi pogajalski skupini, ki jo vodi Jakob Počivavšek, navzoč je bil tudi predsednik novoustanovljenega Sindikata prekarcev. Po uspešno izpeljanem protestnem shodu je bil problem najslabše plačanih učinkovito prestavljen v središče pogajanj z vlado.

Izobraževalna seminarja za sindikalne zaupnice in zaupnike v predšolski vzgoji ter osnovnih in glasbenih šolah ter zavodih za izobraževanje odraslih

V Portorožu sta bila konec letošnjega januarja in v začetku februarja izpeljana prva iz niza dvodnevnih izobraževalnih seminarjev za sindikalne zaupnice in zaupnike SVIZ – prvi je potekal 23. in 24. 1. 2017 za zaupnice in zaupnike v predšolski vzgoji, drugi 6. in 7. 2. 2017 za predstavnice in predstavnike našega sindikata v osnovnih in glasbenih šolah ter zavodih za izobraževanje odraslih. Navzoči so se obakrat seznanili z aktualnim dogajanjem, pomembnim za delovanje sindikata,

prisluhnili strokovnim sodelavcem SVIZ za pravne zadeve ter si z njimi izmenjali vprašanja o najpogostejših pravnih temah in dilemah. Na obeh srečanjih so bili sindikalnim zaupnicam in zaupnikom na voljo tudi predstavniki pristojnega ministrstva, podrobneje pa so se zbrani seznanili še z drugimi temami, s katerimi se srečujejo pri svojem delu. Na dnevnem redu sta bili tako med drugim predavanji o nasilju in konfliktih ter o pravni odgovornosti strokovnih delavk in delavcev, zaupnicam in zaupnikom pa je bila natančno predstavljena tudi vsebina dogovora o odpravi varčevalnih ukrepov. Na prvem izobraževalnem seminarju za predšolsko vzgojo se je zbralo 87 (83,6 %) sindikalnih zaupnic in zaupnikov v predšolski vzgoji od 104 vabljenih, na drugem pa 311 (64 %) sindikalnih zaupnic in zaupnikov iz osnovnih in glasbenih šol ter zavodov za izobraževanje odraslih od 486 vabljenih. Evalvacija dogodka je pokazala, da je bila velika večina udeleženk in udeležencev s seminarjem zelo zadovoljnih, da jim bodo pridobljene informacije koristile pri njihovem delu in da jih bodo prenesli članstvu na območjih; sindikalni zaupnice in zaupniki so bili zadovoljni tudi z izbranim krajem seminarja. Stroški posameznih seminarjev, v katerem so zajeti hotelska storitev, organizacija avtobusnih prevozov, potni stroški udeleženk in udeležencev, stroški za predavatelje in stroški seminarskega gradiva, znašajo za seminar v predšolski vzgoji 15.690,83 evra, za seminar za sindikalne zaupnice in zaupnike iz osnovnih in glasbenih šol ter zavodov za izobraževanje odraslih pa 50.227,61 evra.

Srečanja s sindikalnimi zaupnicami in zaupniki se nadaljujejo marca s seminarjem za zaupnice in zaupnike v kulturi (13. in 14. 3. 2017 v Postojni) ter aprila (10. in 11. 4. 2017 v Zrečah) za zaupnice in zaupnike v srednjih, višjih šolah in dijaških domovih.

Jesenska srečanja glavnega tajnika in strokovne službe SVIZ s članstvom po območnih odborih sindikata

V SVIZ smo tudi letošnjo jesen namenili nizu srečanj glavnega tajnika SVIZ Branimirja Štruklja ter strokovnih sodelavk in sodelavcev GO SVIZ s sindikalnimi zaupnicami in zaupniki ter članstvom po posameznih območnih odborih sindikata. Oktobra in novembra je bilo skupaj izpeljanih 6 sestankov za članstvo s skupno 27 območij SVIZ. Na vseh sestankih je bila v ospredju aktualna problematika pogajanj sindikatov javnega sektorja z Vlado RS o plačah in stroških dela javnih uslužbencev v prihodnjih nekaj letih ter o odpravi še veljavnih varčevalnih ukrepov, ob tem pa je bilo veliko pozornosti namenjene še urejanju delovnega časa v vzgoji in izobraževanju ter pravnim vprašanjem, s katerimi se naši članice in člani srečujejo pri svojem delu.

Enostransko delovanje in neodzivnost MIZŠ pri reševanju problematike povračila stroškov prevoza na delo in z dela

Iz SVIZ smo na ministrico za izobraževanje, znanost in šport dr. Makovec Brenčič 20. 1. 2017 naslovili zahtevo za sestanek spričo neodzivnosti pri reševanju našega poziva k umiku navodil o povračilu stroškov prevoza na delo in z dela, ki jih je ministrstvo objavilo v okrožnici 6030-2/201671 avgusta lani. Umik teh navodil smo sicer zahtevali že oktobra lani, ko smo MIZŠ opozorili, da z njimi presega svoje pristojnosti in neposredno posega v veljavni predpis (Aneks h KPVIZ iz leta 2012) ter tako krši veljavni dogovor med socialnimi partnerji. Z ministrstva za izobraževanje so nam zatem novembra odgovorili, da so – čeprav gre za okrožnico MIZŠ – za dodatno preučitev našega poziva zaprosili Ministrstvo za javno upravo in da bosta obe ministrstvi naš dopis preučili v najkrajšem možnem času. Ministrico smo v zadnjem januarskem dopisu spomnili, da so od našega poziva minili trije meseci, in ji sporočili, da je po mnenju SVIZ »najkrajši možni čas« za preučitev naše zahteve tako že zdavnaj preteklo. Prepričani smo, da se tako na MIZŠ kot predstavniki MJU poskušajo izogniti soočenju z nezakonitimi pojasnili glede pravice zaposlenih do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela, ki so zapisana v omenjeni okrožnici šolskega ministrstva. Ob tem sindikat ugotavlja, da v vmesnem času ob čakanju na odziv ministrstva, zavodi, ki sledijo okrožnici o povračilu stroškov, nenehno kršijo pravico

zaposlenih do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela, kot bi jim pripadala v skladu z veljavnimi predpisi. Ob vsem navedenem smo ministrico za izobraževanje še enkrat pozvali, naj skliče sestanek, na katerem bomo od pristojnih dobili ustrezna pojasnila in bo omogočil, da bomo kot socialni partnerji skupaj pristopili k oblikovanju ustreznih navodil. V izogib nadaljnjim nesoglasjem glede vsebinske razlage veljavnega aneksa h KPVIZ, ki se veže na pravico delavcev do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela, smo v SVIZ izrazili pričakovanje, da se bodo sestanka udeležili tudi predstavniki MJU.

Na naš januarski dopis so se pri MIZŠ odzvali 7. 3. 2017, po prečitvi le-tega pa smo v SVIZ lahko ugotovili le, da MIZŠ še vedno sledi nedopustni praksi in še naprej enostransko razlaga veljavne določbe aneksa, ki smo jih socialni partnerji dogovorili skupaj. V odgovoru je ministrstvo SVIZ namreč seznanilo, da bo ponovno pripravilo enostranska »dopolnilna navodila glede povračila stroškov prevoza«. Ministrico smo zato z vnovičnim dopisom 9. 3. 2017 že v tretje opozorili in pozvali, naj v izogib nadaljnjim nesoglasjem glede vsebinske razlage veljavnega aneksa h KPVIZ, ki se veže na pravico delavcev do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela, nemudoma skliče sestanek, na katerem bomo kot socialni partnerji skupaj pristopili k oblikovanju navodil, ki bodo jasno izražala nedvoumno vsebino veljavnega aneksa h KPVIZ ter voljo obeh socialnih partnerjev ob sklenitvi le-tega.

Na predlog SVIZ s šolskim ministrstvom o problematiki zaposlenih v šolah in zavodih za otroke s posebnimi potrebami

V prostorih MIZŠ je bil 1. 2. 2017 na predlog SVIZ izpeljan sestanek o problematiki zaposlenih na področju dela Sindikalne konference osnovnih šol in zavodov za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami SVIZ. Na srečanju smo izpostavili morebitno združevanje vzgojnih zavodov; zahtevo SVIZ, naj ministrstvo na sistemski ravni uredi napredovanje mobilnih učiteljev za dodatno strokovno pomoč; opozorili pa smo tudi na dlje trajajočo problematiko povračila potnih stroškov za uporabo lastnega osebnega avtomobila mobilnih učiteljev v osnovnih šolah s prilagojenim programom ter njihovo neenako obravnavo v primerjavi z mobilnimi učitelji. Ponovno smo izpostavili predlog sistemske ureditve novega delovnega mesta skupine gibalno oviranih otrok in mladostnikov z več motnjami, ministrstvo pa seznanili še s težavami, s katerimi se srečujejo zaposleni pri izvajanju programov, v katere so vključeni tudi učenci Romi. V sklepnem delu sestanka smo poudarili, da kljub temu da Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI) določa, da mora ministrstvo do konca letošnjega februarja sprejeti pravila o ugotavljanju nazivov strokovnih delavcev, ki iz socialno-varstvenih zavodov preidejo v vzgojno-izobraževalni zavode, na MIZŠ še niso predstavili podrobnejših aktivnosti v zvezi s sprejemanjem teh pravil. Predstavniki ministrstva so ob koncu sestanka povedali še, da preučujejo ureditev ustreznega delovnega mesta, ki bi omogočilo ustrezno umestitev vzgojitelja za DSP, zaposlovanje spremljevalcev gibalno oviranih ter slepih otrok v programu NIS pa urejajo z dodeljevanjem izjem v skladu z normativi.

Vztrajno opozarjali na nujnost ureditve razmer v Slovenski filharmoniji

V času od zadnje redne seje GO SVIZ 25. 10. 2016 je SVIZ izpeljal niz aktivnosti v podporo prizadevanjem članicam in članom orkestra Slovenske filharmonije (SF), da bi v tej vrhunski umetniški ustanovi ponovno vzpostavili ustrezne razmere za normalno delovanje in ustvarjanje. Ministra za kulturo Antona Peršaka smo nazadnje februarja letos pozvali, naj v okviru svojih pristojnosti poseže v dogajanje in poskrbi za ureditev stanja v Filharmoniji. SVIZ je takrat izrazil tudi podporo odločitvi in gesti stavekovega odbora orkestra SF, ki je dirigentu Urošu Lajovicu predlagal, da orkester z njim odigra še zadnji predvideni abonmajski koncert 30. in 31. marca 2017 in da se tako sporazumno in dostojno razidejo. Dirigent ponudbe ni sprejel in je orkestru na zelenem sestanku sporočil, da želi

dirigirati vse svoje predvidene koncerte do konca sezone in nadaljevati sodelovanje z orkestrom v naslednji sezoni. V SVIZ poudarjamo, da so razmere, ko direktor filharmonije Damjan Damjanovič z orkestrom sploh ne komunicira, šef dirigent pa trmasto vztraja, da bo kljub izgubi zaupanja v orkestru le-tega vodil še naprej, popolnoma nevdružne, ker onemogočajo normalno delovanje SF, vrhunsko poustvarjanje, h kateremu so člani orkestra zavezani skladno z aktom o ustanovitvi SF, in ustvarjalnost, ki je predpogoj za izvrševanje te njihove obveznosti, pravice ter ne nazadnje tudi odgovornosti. Orkester Slovenske filharmonije (SF), ki ne želi več sodelovati s šefom dirigentom Urošem Lajovicem, bo sicer prihodnji teden glasoval o ponovni stavki – ta bo, če bo izglasovana, trajala od 27. do 31. 3. 2017. V orkestru so ob tem zadovoljni s spremembami sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Slovenska filharmonija, ki ga je vlada sprejela 8. 3. 2016 in z njim razširja članstvo v svetu javnega zavoda s petih na šest članov, vzpostavlja pa tudi možnost sodelovanja zaposlenih v postopku imenovanja in razrešitve pomočnika direktorja za vodenje umetniško strokovnega dela za področje orkestra oziroma zbora. Ministrstvu za kulturo pa obenem očitajo, da se pri pripravi predloga sklepa o spremembah in dopolnitvah sklepa o ustanovitvi javnega zavoda SF ni posvetovalo z njimi, kot je bilo dogovorjeno, ter da jih ni obvestilo, ko je bil predlog pripravljen. Poleg tega pa z ministrstvom še vedno ni bil sklenjen dogovor o poteku reševanja krize v SF.

Dve leti delovanja Odbora za enakost SVIZ

Januarja letos, 7. 1. 2017, sta minili dve leti, odkar v okviru SVIZ deluje Odbor za enakost SVIZ Slovenije, v katerem si zainteresirane članice in člani sindikata tudi po vzoru Evropskega združenja učiteljskih sindikatov (ETUCE) in številnih posameznih evropskih in svetovnih sindikatov v sklopu svojega delovanja prizadevajo spodbujati širše zavedanje o vprašanjih, povezanih z (ne)enakostjo zaradi spola in drugih osebnih okoliščin posameznika ali skupin, ter o enakovredni zastopanosti obeh spolov na vseh ravneh družbe. Zdajšnji članice in član odbora za enakost so na svojem zadnjem sestanku 29. 11. 2016 sklenili, da bodo tudi v prihodnje opozarjali na pojavljanje neenakosti po spolu, dosledno spoštovanje pravic žensk in politike enakih spolov ter zagovarjanje enakosti kot temeljne vrednote. Prav tako bodo nadaljevali z organizacijo različnih dogodkov, s katerimi bo odbor pripomogel k povečevanju zavedanja o pomenu odpravljanja vseh vrst na spolu temelječih stereotipov ter o pomenu uveljavljanja enakosti spolov v družbi. Na sedežu GO SVIZ je bilo 10. 1. 2017 izpeljano prvo letošnje omizje v organizaciji odbora – »Revščina zaposlenih ter tveganje revščine in socialne izključenosti po upokojitvi« z dr. Vesno Leskošek s Fakultete za socialno delo v Ljubljani in dr. Majdo Hrženjak z Mirovnega inštituta. Pred tem pa je Odbor za enakost SVIZ leta 2016 organiziral predavanje o aktivnem državljanstvu, enakosti spolov in medijih ter dva dogodka na temo vključevanja otrok priseljencev v slovenske vrtce in šole.

Podpora KSJS kampanji sindikatov zasebnega sektorja za pravično plačilo dela

Predstavniki sindikatov zasebnega sektorja pri Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) so minuli mesec, 16. 2. 2017, napovedali organizirane aktivnosti za doseg pravičnega plačila in doslednega spoštovanja osemurnega delovnika. V kratkem naj bi delodajalcem poslali tudi enotno pogajalsko zahtevo, da najnižja osnovna plača ne sme biti nižja od minimalne plače, od Ekonomsko-socialnega sveta pa pričakujejo ukrepe zaradi izigravanja zakonodaje na področju delovnega časa. Podporo kampanji sindikatov zasebnega sektorja pri ZSSS za dvig plač in ureditev delovnega časa je napovedala tudi Konfederacija sindikatov javnega sektorja (KSJS), katere član je SVIZ. KSJS ob tem poudarja, da se mora vprašanje rasti plač v javnem in zasebnem sektorju premakniti na vrh tako na evropski kot nacionalni ravni, opozarja pa še, da problematika najnižjih plač in kršitev v povezavi z delovnim časom ni prisotna le v zasebnem sektorju, temveč je vsakdanjik številnih zaposlenih tudi v

javnem, zato bodo sindikati javnega sektorja v pogajanjih z Vlado RS vztrajali z zahtevami po izboljšanju plač v javnem sektorju in poštenem vrednotenju najnižje plačanih delovnih mest.

MEDNARODNI DOGODKI

V času od 13. do 17. seje GO SVIZ je bilo na mednarodni ravni izpeljanih kar nekaj dogodkov, na katerih so sodelovali predstavnice in predstavniki SVIZ: (1) V organizaciji Izobraževalne internacionale (Education international) in švedskega učiteljskega sindikata Lärarförbundet je v švedski prestolnici od 21. do 23. 11. 2016 potekala konferenca o izobraževanju beguncev in migrantov. O razmerah in pristopih k poučevanju priseljencev so približno 200 navzočim iz 46 držav na konferenci med drugimi spregovorili učiteljice in učitelji ter drugi predstavniki pedagoške stroke iz Turčije, Italije, Grčije, Nemčije, Palestine, Jordanije in Libanona, švedski učiteljski sindikat je v sklopu dogodka omogočil tudi vpogled v organizacijo dela in pouka na dveh stockholmskih šolah, ki ju obiskuje visok delež otrok s priseljenkim ozadjem. (2) V Beogradu je v organizaciji Zveze glasbenih umetnikov Republike Srbije od 4. do 6. 11. 2017 potekal enajsti evropski kongres Svetovne zveze glasbenikov (FIM). Med osrednjimi temami dogodka so bile nestandardne oblike zaposlovanja v kulturi, konvencija CITES, zdravstvene težave glasbenic in glasbenikov, enakost med spoloma v glasbenem sektorju, pogajanja TISA in CETA, vloga sindikatov v pogajanjih in vpliv morebitne uveljavitve sporazuma na ureditev glasbenega sektorja v Evropi, direktiva EU v zvezi z avtorskimi in izvajalskimi pravicami. V okviru kongresa je bila ustanovljena balkanska sekcija FIM, ki bo povezovala države Balkana in nekatere druge evropske države, ki se soočajo s sorodno problematiko na področju sektorja glasbe. (3) V začetku decembra – od 5. do 8. – je bila v Beogradu izpeljana regionalna konferenca Evropskega sindikalnega odbora za izobraževanje (ETUCE), katerega član je tudi SVIZ. Konferenca je bila volilna in je izpeljana vsaka štiri leta, geslo tokratne pa je bilo Opolnomočenje sindikatov izobraževanja – ključ za spodbujanje kakovosti izobraževanja. Dozdajšnji Evropski direktor ETUCE Martin Rømer je v svojem poročilu o aktivnostih organizacije v letih od 2013 do 2016 poudaril, da je za nami zahtevno in burno štiriletno obdobje, in opozoril, da se pričakovanja do izobraževanja stalno povečujejo, vlaganje v to področje pa nikakor ni zadostno. Nova vodja ETUCE Susan Flocken, ki bo svoj mandat nastopila z novim letom, je v načrtu dela za prihodnje štiriletno obdobje izpostavila zavezo za ohranitev prizadevanj, da izobraževanje ostane javno dobro, pozornost pa bo treba po njenih besedah namenjati tudi mladim, se zoperstavljanju razraščanju predsodkov in ekstremizmov, preprečevati napade na človekove pravice in varovati pravico do svobode govora. Na konferenci v Srbiji so potekale tudi volitve predsednice in podpredsednikov ETUCE za prihodnji štiriletni mandat. Predsednica ostaja Christine Blower (NUT), med podpredsedniki pa glavni tajnik SVIZ Branimir Štrukelj. (4) V sklopu projekta »Vlaganje v izobraževanje: krepitev vloge učiteljskih sindikatov v procesih evropskega semestra pri vprašanih izobraževanja in usposabljanja« je vseevropsko združenje učiteljskih sindikatov (ETUCE) 16. in 17. 1. 2017 v Ljubljani ob pomoči SVIZ izpeljalo zadnji seminar. Na dogodku so sodelovali predstavniki učiteljskih sindikatov iz Slovenije, Hrvaške, Danske, Romunije, Albanije, Velike Britanije, Bosne in Hercegovine, Črne gore, Srbije in Albanije. Namen projekta, ki se bo končal z zaključno konferenco spomladi letos, je zlasti seznaniti učiteljske sindikate s podrobnostmi procesa evropskega semestra, jih opremiti s kompetencami, specifičnim znanjem in razumevanjem, kako deluje evropski semester, katera področja zajema, kdo so glavni igralci v tem procesu ter zlasti kako se učiteljski sindikati lahko aktivneje vključijo vanj in postanejo pomembni ter učinkoviti socialni partnerji v različnih fazah tega vse pomembnejšega procesa. Da je projekt v tem pogledu dosegel svoj namen, je jasno iz tesnejšega stika, ki ga je SVIZ navezal s slovensko predstavnicco za evropski semester, kot tudi iz dogovora z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport za sestanek, na katerem smo predstavniki sindikata in ministrstva januarja pregledali možnosti za sodelovanje v aktivnostih na nacionalni ravni, ki zadevajo razprave in pripravo vsebin ter

dokumentov v procesu. Evropski semester kot letni cikel usklajevanja ekonomskih in fiskalnih politik v EU sicer v zadnjih letih vse bolj vpliva tudi na nacionalne izobraževalne politike, zlasti skozi letna priporočila za posamezne države na področju izobraževanja in usposabljanja, zato je pomembno, da smo sindikati s področja izobraževanja natančneje seznanjeni s tem procesom in njegovimi zakonitostmi, da bi bili lahko aktivneje vključeni in v njem uveljavljali svoje interese. (5) Pod okriljem Evropskega inštituta za enakost spolov (European Institute for Gender Equality, EIGE), ki deluje pri Evropski komisiji, Inštituta za družbene študije (Istituto per la ricerca sociale, IRS) in Mediteranskega inštituta za študije spolov (Mediterranean Institute of Gender Studies, MIGS) je 18. 1. 2017 na Dunaju potekal posvetovalni sestanek v sklopu projekta na temo s spolom povezanih izzivov v evropskih izobraževalnih sistemih. Na njem so sodelovali predstavnice in predstavniki iz Avstrije, Bolgarije, Luksemburga, z Irske, Finske in iz Slovenije, ki so razpravljali o najpomembnejših s spolom povezanih vprašanjih v posameznih državah članicah in na ravni celotne EU.

Branimir Štrukelj,
glavni tajnik SVIZ